

Motion till riksdagen

1986/87:Sk360

Lars Werner m. fl. (vpk)

Skärpt beskattning av aktier

Handel och spekulering med aktier är för utövarna i stort sett en lönande verksamhet. På börsmarknaden spekuleras i kurser och värden som ofta inte har sin grund i produktion eller produktionsökningar. Spekulation i aktier är spekulering i andras arbete. "Kupongklippning" har aldrig utgjort något produktivt. De som arbetar och skapar mervärdet berörs inte av kursökningarna på annat sätt än att de ofta utsätts för företagsägaraskiften och att andra berikas sig på deras arbete. De som främst gynnas är stora finanskapitalister.

Även utanför den reguljära börserna förs handel med aktier. Här görs i många fall liknande eller t. o. m. större "klipp" än på den ordinarie marknaden. Framför allt är aktier på den inofficiella listan förmånligare värderade vid förmögenhets- och reavinstbeskattningen.

Ökningen av börsvärdena har sedan slutet av 1970-talet till dags dato utvecklats rekordartat. Från att 1979 legat omkring 25 miljarder kronor har värdet ökat till 486,6 miljarder kronor 1986. Enbart det senaste året ökade värdet med 200 miljarder kronor.

Omsättningen på börserna har ökat än mer under samma tid. År 1979 uppgick omsättningen till 1,9 miljarder, medan den 1985 uppgick till 83,4 miljarder kronor. Under 1986 höjdes omsättningsskatten från 1 till 2 %. Trots detta fortsatte börsomsättningen att öka och detta i ny rekordnotering. År 1986 omsattes aktier för inte mindre än 141,7 miljarder kronor. Det är en ökning med närmare 60 miljarder kronor. Myterna om omsättningsskattens hämmande inverkan på aktier har genom det senaste årets uppgång helt kullkastats. Eller har den verkat hämmande? Var skulle i så fall värde- och omsättningsökningen utan skatten uppgått till? Det som klart visas är att utrymme för ytterligare höjningar av omsättningsskatten föreligger, i likhet med vad vpk hela tiden hävdar. Detta har dessutom påvisats i en uppsats vid journalisthögskolan.

Beskattningen av aktier är låg. Värdestegringen (arbetsfri inkomst) av ett aktieinnehav som varat mer än två år behöver inte tas upp till beskattning mer än till 40 % vid försäljning. Detta är att jämföra med arbetsinkomst som tas upp till 100 %. Vid förmögenhetsbeskattningen behöver aktievärdet för aktier noterade på börserna endast tas upp till 75 %, för s. k. OTC-aktier och liknande endast till 30 % av marknadsvärdet. Detta gäller även vid reavinstbeskattningen. Reglerna för förmögenhetsbeskattningen gäller fr. o. m. 1987.

Vpk:s förslag

Mot. 1986/87

Sk360

Vänsterpartiet kommunisterna föreslår att omsättningsskatten på aktier höjs till 6 %, 3 % i vardera ledet säljare – köpare. Denna åtgärd skulle medföra ca 5 miljarder kronor i ökade statsinkomster som kan användas till fördelningspolitiskt motiverade reformer för att motverka förmögenhetsförskjutningarna och den sociala nedrustningen.

Vi föreslår att vid beskattning av reavinster skall 75 % av värdet tas upp till beskattning för aktier som är officiellt noterade på börsen. Samma regler bör gälla för alla aktier. Detta innebär att inofficiellt noterade aktier OTC m. fl. bör vid reavinstbeskattning tas upp till 100 % inom två år och därefter till 75 % av marknadsvärdet.

Vpk föreslår att den tidigare regeln om att 100 % av värdet på aktier åter skall gälla vid förmögenhetsbeskattningen. Detta skall även gälla s. k. inofficiellt noterade aktier. Den sänkning som riksdagen beslutat om på förslag av regeringen är helt oacceptabel. Där togs några uppmärksammade fall om hög beskattning vid arvsskifte som intäkt för att generellt lindra förmögenhetsbeskattningen av aktier. Med oförändrade regler, dvs. 100 %, och 1986 års börsvärde och med gällande skattesatser på förmögenheter hade ytterligare ca 120 miljarder kronor kommit att beskattas, vilket torde innebära omkring 2–3 miljarder kronor i ytterligare inkomst till staten.

Det motsvarar ungefär vad regeringen föreslår i minskade insatser från staten till kommunerna i utjämningsbidrag.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda föreslås

1. att riksdagen beslutar att höja omsättningsskatten på aktier fr. o. m. den 1 juli 1987 till 6 % i enlighet med motionen,
2. att riksdagen beslutar att skärpa förmögenhetsskatten på aktier fr. o. m. 1988 i enlighet med motionen,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om skärpning av reavinstbeskattningen av aktier och hemställer om förslag härom under 1987.

Stockholm den 26 januari 1987

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Jörn Svensson (vpk)

Tommy Franzén (vpk)

Nils Berndtson (vpk)

Inga Lantz (vpk)